

SIVLA 16.9.2024 85 §
LIITE 29

YPÄJÄ

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA 2024–2025

Ypäjän kunta
Perttulantie 20
32100 Ypäjä
kunta@ypaja.fi
www.ypaja.fi

Sisällysluettelo

PERUSTIEDOT.....	3
1. ESIOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET	4
2. ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	4
RYHMÄ JA HENKILÖKUNTA	5
ESIOPETUKSEN TYÖAJAT 2024-2025	5
3. ESIOPETUKSEN TYÖN ORGANISOINTI.....	5
4. OPPIMISEN EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET SEKÄ PAIKALLISET PAINOTUKSET	6
Ajattelu ja oppiminen	7
Kulttuurin osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu.....	7
Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot	8
Monilukutaito	8
Digitaalinen osaaminen	9
Osallistuminen ja vaikuttaminen	10
5. OPISKELUHUOLTO, HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS.....	10
Esiopetuksen opiskeluhoitotyön kuvaus	10
Esiopetuksen kolmivaiheinen tuki.....	11
Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma.....	12
Hyvä työyhteisö	12
Turvallisuus.....	12

PERUSTIEDOT

Ypäjän kunnan järjestämä esiopetus kuuluu hallinnollisesti varhaiskasvatukseen.

Esiopetuksen toimipiste on kunnankirjaston rakennuksen päädysässä, osoitteessa Hossintie 2. Samalla pihapiirissä sijaitsee myös Hevospitäjän yhtenäiskoulun Perttulan yksikkö (vuosiluokat 1–4).

1. ESIOPETUKSEN TOIMINTAKULTTUURI JA TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Ypäjän kunnan esiopetus pohjaa valtakunnallisiin esiopetussuunnitelman perusteisiin 2014, sekä sen pohjalta tehtyyn seutukunnalliseen esiopetuksen suunnitelmaan 2016. Esiopetuksen toimintakulttuurissa huomioidaan kunnan historia ja kulttuuri.

Esiopetusta toteutetaan monipuolisessa oppimisympäristössä. Fyysisellä oppimisympäristöllä tarkoitetaan esimerkiksi päiväkotirakennusta, luontoa, rakennettua ympäristöä, tieto- ja viestintäteknologiaympäristöä sekä lähiympäristön yhteistyötahoja mm. koulua, kirjastoa ja museo aluetta. Fyysinen oppimisympäristö on lasta motivoiva. Sosiaalinen oppimisympäristö on turvallinen, lämminhenkinen, yksilöllisyyttä tukeva, vuorovaikutuksellinen sekä rauhallinen ja kiireetön. Oppimisympäristö järjestetään siten, että se mahdollistaa tutustumisen moniarvoiseen ja monikulttuuriseen yhteiskuntaan. Oppimisympäristöjä muokataan lasten mielenkiinnon kohteet huomioiden ja lasta kuulemalla ja osallisuutensa mahdollistamalla. Lapsen tulee voida kokea oppimisen ja oivaltamisen ilo.

Esiopetuksessa lapset oppivat asioita monipuolisesti eri oppimistyyylejä huomioiden. Toiminnallisuus, positiivinen kannustus ja leikki ovat keskeisessä roolissa. Lasten oppimista ja toimintaa ryhmässä havainnoidaan säännöllisesti, ja toimintaa kehitetään havaintojen sekä lapsilta, että vanhemmilta tulleiden toiveiden pohjalta. Esiopetuksen toiminta muodostuu lähinnä pienryhmätyöskentelystä, sekä yksilö- ja parityöskentelystä. Lasten kanssa harjoitellaan ryhmässä toimimisen taitoja, erilaisten ihmisten huomioimista, tunnesäätely- ja vuorovaikutustaitoja sekä lähimmäisten kunnioittamista. Toista loukkaava käytös pyritään ehkäisemään ja siihen puututaan välittömästi.

Mahdollisten tartuntatautien yhteydessä noudatamme toiminnassamme opetushallituksen, terveydenhuollon sekä THL:n antamia ohjeita.

2. ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Heporannan päiväkodin esiopetusryhmä toimii kirjaston yhteydessä, talon toisessa päädyssä.

RYHMÄ JA HENKILÖKUNTA

- 18 esioppilasta (tilanne 9.9.2024), joista suurimmalla osalla myös täydentävä varhaiskasvatus
- varhaiskasvatuksen opettaja Kirsi Salminen
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Mirka Kaunisto-Vuorentausta
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Sini Ruusiala
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Ritva Paija
- ostopalveluna tarvittaessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja Kirsi Hotinen

ESIOPETUKSEN TYÖAJAT 2024-2025

		Loma-ajat:
Syystoimintakausi	7.8.2024- 20.12.2024	syysloma vko 42 (14.-18.10.2024)
Kevättoimintakausi	7.1.2025 - 30.5.2025	talviloma vko 8 (17.2.-21.2.2025) pääsiäinen (18.4.-21.4.2025) perjantai 2.5.2025 vapaa

Esiopetusta on 20 h viikossa, eli 4 h päivässä. Esiopetusaika on klo 9.00–13.00, mutta vuorohoitoyksikössä esiopetusta tarjotaan kokopäiväpedagogiikan mukaisesti ja lapsen hoitoaikatarve huomioiden myös muina aikoina. Vuorohoitoaikana vertaisryhmänä ei ole esiopetusikäisiä lapsia.

3. ESIOPETUKSEN TYÖN ORGANISOINTI

Eskariryhmässä on käytössä toivepuu, jonka oksille kerätään ryhmän lasten ja huoltajien ajatuksia siitä, mitä he eskarivuodelta toivovat. Lasten toiveet kulkevat heidän matkassaan koko eskarivuoden. Ryhmä yhdessä arvioi säännöllisesti, miten toiveet ovat toteutuneet. Lasten ideoista ja toiveista kumpuavat aiheet ja teemat luovat raameja eskarivuodelle.

Heporannan esiopetuksen toimintakauden 2024–2025 toiminnan painopistealueiden ja tavoitteiden laadinnan pohjana on varhaiskasvatuksen arvot, jotka pohjaavat Ypäjän kunnan arvoihin. Nämä arvot ovat yhteisöllisyys ja turvallisuus, vastuullisuus ja rohkeus sekä joustavuus. Ypäjän koko varhaiskasvatuksen yhteinen teema; Leikki ja leikin merkitys. Ryhmässä toimimme

positiivisen pedagogiikan kautta. Päiväkodissa jokainen lapsi on omanlaisensa, arvokas ”kultakimpale”. Vaihtuvissa tilanteissa aikuisten läsnäolo, ajan antaminen lapselle, yksilöllinen huomioiminen, yhteisöllisyyden luominen, lapsen kuunteleminen ja arvostus ovat tärkeitä. Tämän toimintavuoden aikana painotamme; Sosiaalisten- ja vuorovaikutustaitojen vahvistumista sekä leikin painottamista oppimisessa ja sosiaalisissa taidoissa.

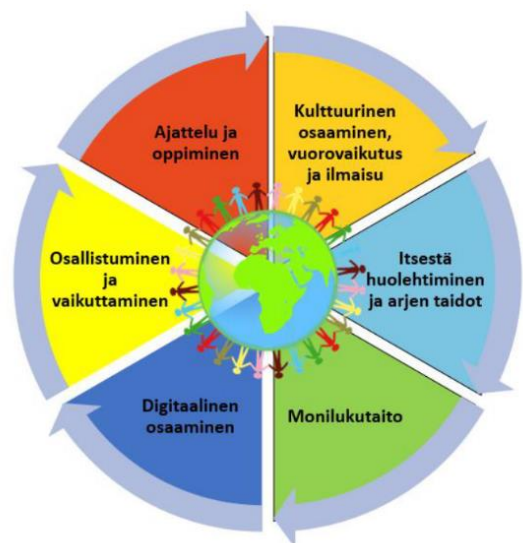
Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan miltei kaikissa päivän tilanteissa. Lapsia opetetaan mm. tunnistamaan ja käsittelemään tunteita, opetetaan ongelmanratkaisutaitoja, vahvistetaan empatiataitoja sekä lapsen minäkuva. Lisäksi harjoitteleme tunnetaitoja ja rentoutumista erilaisten rentoutusharjoitusten ja satuhieronnan avulla. Rentoutumishetket opettavat lapsille myös myönteistä lähellä oloa ja toisen koskemista sekä kosketetuksi tulemistä sekä omaa kehotietoisuutta.

Positiivinen pedagogiikka näkyy toimintamme kaikissa osa-alueissa. Pyrimme luomaan myönteisen ja turvallisen ilmapiirin, jossa lapsen on mahdollisimman helppo näyttää tunteitaan, keskustella ja osallistua avoimin mielin. Hyväksymme ja huomioimme jokaisen lapsen yksilönä ja puhumme yhdessä erilaisuudesta. Jokainen lapsi on erilainen ja arvokas juuri sellaisena. Erilaisuus on rikkaus. Monipuolisella kirjallisuudella vahvistamme lasten positiivista ajattelua sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoja.

4. OPPIMISEN EHEYTTÄMINEN JA MONIALAISET OPPIMISKOKONAISUUDET SEKÄ PAIKALLISET PAINOTUKSET

Heporannan esiopetuksen tavoitteena on tukea lapsen oppimista ja turvata opetussuunnitelman monipuolinen toteutuminen. Toimintamme perustuu kiireettömään, turvalliseen ja positiiviseen kasvatusilmapiiriin tuen kokonaisuudet huomioiden.

Oppimisen osa-alueet ovat kielen rikas maailma, tutkin ja toimin ympäristössäni, ilmaisun monet muodot, minä ja meidän yhteisömme sekä kasvan, liikun ja kehityn.

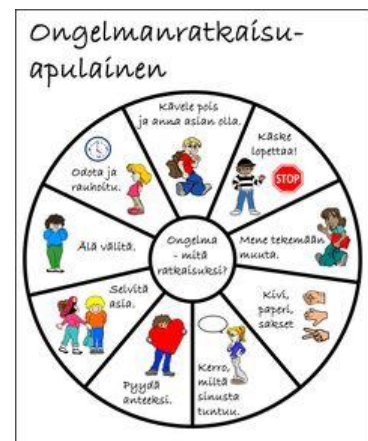

Ajattelu ja oppiminen

Tavoite	Arviointi
Lasten ajattelua ja oppimista tuetaan toimimalla erilaisissa ryhmissä ja huomioimalla erilaiset oppimistyylit.	
Lapsen omaa oppimista tehdään näkyväksi dokumentoimalla.	
Oppimis- ja leikkiympäristöt rakennetaan yhdessä lasten kanssa työrauha ja pitkäkestoinen leikki mahdollistaen. Annetaan tilaa ihmettelylle, oivaltamiselle sekä oppimisen ilolle.	
Tarjotaan monipuolisia ja merkityksellisiä kokemuksia, mahdollisuuksia leikkeihin ja fyysiseen aktiivisuuteen.	

Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu

Tavoite	Arviointi
Lapsia tutustutetaan ympäröivään kulttuuriympäristöön esim. kuntaan ja museon alueeseen tutustuen.	
Lapsia rohkaistaan ilmaisemaan itseään eri tavoin omien mielenkiinnonkohteidensa mukaisesti ja omia vahvuuksiaan hyödyntäen.	
Vuorovaikutustaitoja harjoitellaan tunnistamalla ja nimeämällä tunteita erilaisia materiaaleja apuna käyttäen. Aikuinen toimii vuorovaikutuksen mallina toisten ihmisten myönteisessä kohtaamisessa. Keskustellaan erilaisuudesta ja sen hyväksymisestä.	
Perinteisten sisä- ja pihaleikkien sekä muiden kulttuurien leikkien, juhlien ja tapojen tutuksi tekeminen lapsille. Odotustilanteet luodaan lapselle joustavaksi esim. riimitellen, lorutellen, laulellen, taukoliikuntaa käyttäen.	

Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot

Tavoite	Arviointi
<p>Lapsi harjoittelee päivittäin omatoimisuuteen esim. ruokailutilanteissa, wc-käynneillä, hygieniasta huolehtiessaan ja pukemistilanteissa.</p> <p>Arjen tilanteissa opetellaan toisten huomioimista ja hyviä käytöstapoja.</p>	
<p>Oppimisympäristöt ohjaavat lasta liikkumaan. Metsä ja retket lähialueelle auttavat lasta omaan lähiympäristöönsä tutustumisessa ja samalla lapsia ohjataan toimimaan vastuullisesti sekä turvallisesti liikenteessä.</p> <p>Liikuntakasvatusta toteutetaan Perttulan koulun tilan lisäksi retkillä luonnossa sekä puistoissa ja joskus myös Pertunkaassa. Talvella tutustutaan erilaisiin talviliikuntalajeihin.</p>	
<p>Tuetaan myönteisen kehonkuvan kehittymistä monipuolisesti erilaisin menetelmin. Hyödynnämme erilaisia aiheeseen liittyviä kuva- ja tietokirjoja sekä satuhierontaa.</p>	

Monilukutaito

Tavoite	Arviointi
<p>Lapsia kannustetaan tutkimaan, käyttämään ja tuottamaan erilaisia kuvia ja tekstejä mm. saduttamalla, sadusta piirtämällä, satuhieronnalla, musiikkimaalauksella ja erilaisia mediataitoja turvallisesti käyttämällä.</p>	
<p>Päivittäin kaikille nähtävillä päivästrukturi kuvina.</p>	

Arjen struktuurin ja eri oppimistilanteiden hahmottamiseen käytetään myös yksilöllisesti apuna tukikuvia.	
Oppimiskokonaisuuksiin sisällytetään monia eri oppimistapoja. Annetaan lapselle mahdollisuuksia kokeilla ja tuottaa itse.	

Digitaalinen osaaminen

Tavoite	Arviointi
Harjoitellaan käyttämään erilaisia digitaalisia välineitä. Älytaulua/ videotykkiä hyödynnämme mm. tiedonhankinnassa yhdessä tietokoneen kanssa. Tutustutaan erilaisiin oppimispeleihin.	
Mediakriittisyyttä ei pidä unohtaa. Lasten kanssa käydään läpi esim. ohjelmien ja pelien ikäraajat, sekä keskustellaan ohjelmien ja pelien sisällöistä sekä siitä mikä on totta ja mikä ei. Tutustutaan ohjelmien sisältömerkkeihin. Keskustellaan tarvittaessa vanhempien kanssa rakentavasti siitä, mikä on riittävä ruutu-aika sekä millainen sisältö sopii eri ikäisille lapsille.	

Osallistuminen ja vaikuttaminen

Tavoite	Arviointi
Ilmapiiri luodaan avoimeksi ja turvalliseksi, jossa lapsi voi avoimesti ilmaista mielipiteitään. Kasvattajat ovat lapselle aidosti läsnä ja kuulevat lasta kaikissa tilanteissa.	
Lasten osallistumista ja vaikuttamista toteutetaan mm. kuulemalla lasten toiveet ja kirjaamalla ne näkyville. Myös huoltajien toiveita kirjataan ja laitetaan näkyville.	
Minäkuvan, itseluottamuksen sekä sosiaalisten taitojen vahvistumista. Yhteisten sääntöjen sopimista ja ymmärtämistä. Yhdessä lasten kanssa arvioidaan toimintaa.	
Osallistuminen oman esiopetussuunnitelman laadintaan.	
Esiopetusta täydentävän varhaiskasvatukseen osallistuville lapsille laaditaan voimassa oleva varhaiskasvatussuunnitelma.	<i>Lasten LEOPS/ oppimissuunnitelma/HOJKS; kirjattiin; Tämän suunnitelma on voimassa myös täydentävässä varhaiskasvatuksessa.</i>

5. OPISKELUHUOLTO, HYVINVOINTI JA TURVALLISUUS

Esiopetuksen opiskeluhoitotyön kuvaus

Esiopetuksessa lapsille kuuluu lakisääteisesti opiskeluhoollon palvelut, jotka koostuvat yhteisöllisestä ja yksikkökohtaisesta opiskeluhoollosta. Esiopetuksen seudullinen opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty viime kevään aikana lakimuutoksen ja hyvinvointialueiden toiminnan aloituksen myötä. Tämä löytyy osoitteesta <https://ypaja.fi/wp-content/uploads/2024/01/Liite-28-Esiopetuksen-seudullinen-opiskeluhoitosuunnitelma-2023.pdf>

Opiskeluhooltotyö on lasten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Sillä tarkoitetaan lapsen hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä.

Opiskeluhooltotyötä tehdään monialaisesti ja poikkihallinnollisesti. Tavoitteena on ennaltaehkäisy, varhainen tukeminen ja asioihin puuttuminen. Opiskeluhooltotyötä tehdään aina yhteistyössä huoltajien ja lasten kanssa luottamuksellisesti ja kunnioittavasti.

Esiopetuksen opiskeluhooltotyöhön kuuluu:

- ennalta ehkäisevä yhteisöllinen opiskeluhoolto sekä
- yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yhteisöllinen opiskeluhoolto keskittyy koko esiopetusyhteisön hyvinvointia ja terveyttä edistävään moniammatilliseen yhteistyöhön. Säännöllisesti kokoontuvaan yhteisölliseen opiskeluhooltoryhmään kuuluu edustajat jokaisesta esiopetusyksiköstä sekä opiskeluhoollon palveluista, joihin kuuluu koulupsykologit ja -kuraattorit sekä neuvolapalvelut.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto on yksittäisen lapsen asiassa tapahtuvaa moniammatillista yhteistyötä, josta sovitaan huoltajan kanssa tapauskohtaisesti.

Yksilökohtainen opiskeluhoolto (MAT) järjestetään tarvittaessa lapsen kehityksen, hyvinvoinnin ja oppimisen seuraamiseksi ja edistämiseksi sekä yksilöllisten tukitoimien toteuttamiseksi. Ryhmän kokoonpano sovitaan yksilökohtaisesti.

Opiskeluhoollon tavoitteena on:

- luoda esiopetukseen terveellinen ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö
- edistää koko yhteisön hyvinvointia
- vahvistaa ja tukea yhteisöllistä toimintakulttuuria

Esiopetuksen kolmivaiheinen tuki

Lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea fyysisen, tiedollisen, taidollisen, tunne-elämän tai sosiaalisen kehityksen osa-alueella. Tuen antamisen päätökset tehdään pedagogisten asiakirjojen perusteella monialaisessa yhteistyössä.

Lisäksi varhaiskasvatuksessa tuki toteutetaan inklusiivisten periaatteiden mukaisesti siten, että jokaisen lapsen oikeus varhaiskasvatukseen ja tukeen omassa

lapsiryhmässä toteutuu. Vuorohoidossa huomioidaan lapsen tuen toteutuminen kaikkina vuorokauden aikoina.

Kolmivaiheisen tuen portaat ovat: yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki.

Yleinen tuki kuuluu kaikille lapsille ja käytössä ovat yleiset tuen muodot. Tehostetussa tuessa ovat käytössä tehostetun tuen tukimuodot, jotka ovat säännöllisiä ja suunnitelmallisia. Erityisessä tuessa ovat käytössä erityisen tuen muodot, joita varten laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma

Varhaiskasvatuksessa laaditaan toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma. Suunnitelma laaditaan yhteistyössä koko yksikön henkilöstön kanssa ja sillä pyritään johdonmukaisuuteen ja suunnitelmallisuuteen erilaisissa haastavissa tilanteissa. Suunnitelmaa päivitetään ja arvioidaan säännöllisesti.

Hyvä työyhteisö

Työhyvinvointi on jokaisen asia. Kaikki työyhteisön jäsenet ovat osallisia, vastuullisia, kykeneviä ja tasavertaisia ylläpidettäessä ja kehittäessä työhyvinvointia. Varhaiskasvatuksessa laaditaan oma työhyvinvoinnin konsepti, jolla työhyvinvointia ylläpidetään, tuetaan ja kehitetään. Lisäksi Ypäjän kunnassa on laadittu ”Yhdessä työkuuntoon”- toimintamalli työkyvyn tukemiseen ja sairauspoissaoloihin.

Turvallisuus

Jokaisessa yksikössä on laadittuna yhteneväiset, mutta kuitenkin yksikkökohtaiset turvallisuussuunnitelmat. Suunnitelmat päivitetään kauden alussa.